

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

č. 25

název	Vývoj zemské kůry a organismů
anotace	V pracovních listech se žáci seznámí s vývojem zemské kůry a některých organismů. Testovou i zábavnou formou si prohlubují znalosti na dané téma. Součástí pracovního listu je i správné řešení.
očekávaný výstup	ZV – LMP Člověk a příroda – 2. stupeň P – rozlišit důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
druh učebního materiálu	Pracovní list
druh interaktivity	Aktivita
ročník	9.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický.

Vytvořeno dne 18. 11. 2011.

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

VÝVOJ ZEMSKÉ KŮRY A ORGANISMŮ - pracovní list

Jméno: _____

1. Vypočítej a doplň.

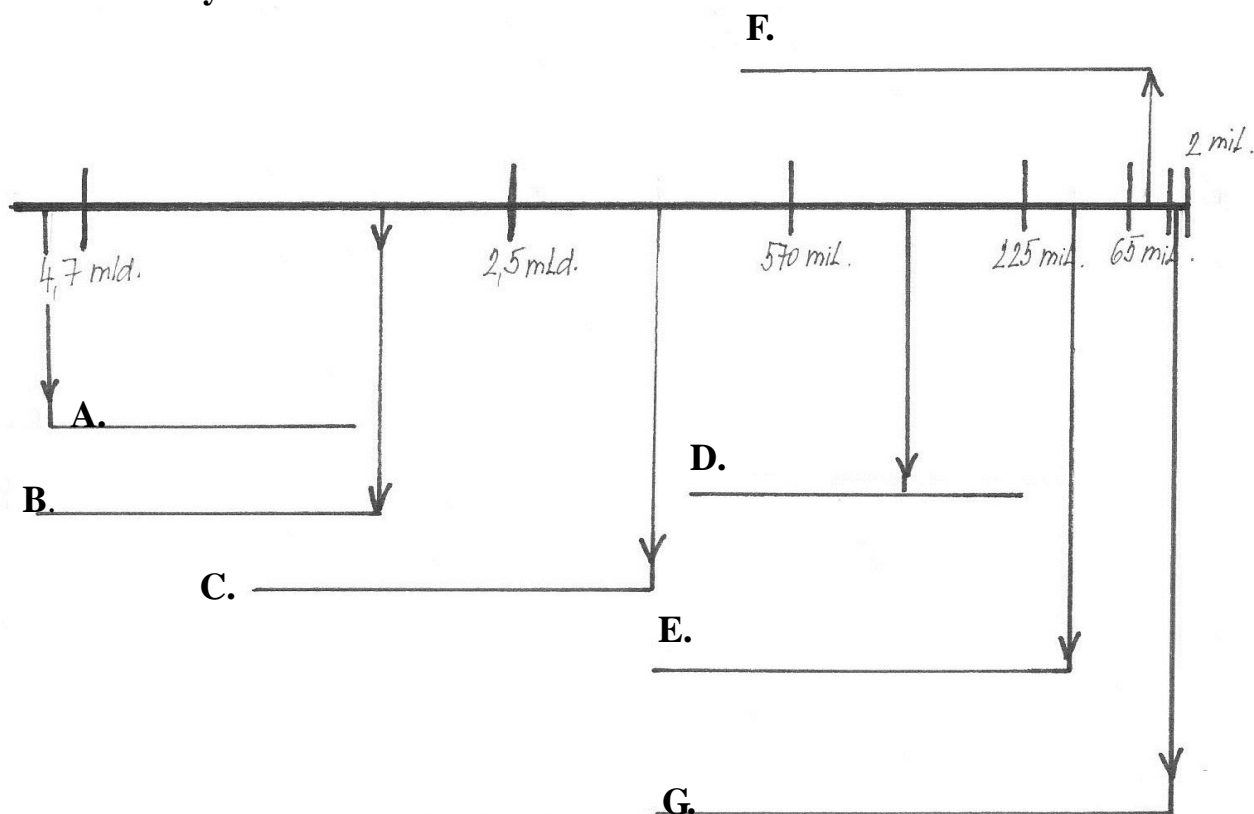
Země začala vznikat před asi _____ miliardami let. Vývoj Země od té doby můžeme dělit do sedmi geologických etap (období).

$$4,8 \cdot 2 = \underline{\hspace{2cm}} - 4,2 = \underline{\hspace{2cm}}$$

2. Přiřaď správně názvy jednotlivých etap vývoje Země do časové přímky.

A. Předgeologické období
B. Práhory
C. Starohory
D. Prvohory

E. Druhohory
F. Třetihory
G. Čtvrtohory

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický.

Vytvořeno dne 18. 11. 2011.

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

3. Vyřeš tajenku a získáš odpověď.

Předgeologické období trvá asi 700 milionu let od vzniku Země. Z počátku není pevná zemská kůra, která později chladne. Vzniká zemské jádro, plášť a kůra. Po ochlazení se ze sazí vytváří _____ a první plynný obal Země.

1.		S	
2.			O
3.		T	
4.		A	

1. Podobná včele je

2. V pokoji je velké

3. Lékař lesa se jmenuje

4. První muž se jmenoval

4. Prahory jsou nejstarším a nejdelším vývojovým obdobím Země. Zemský povrch se stále ochlazuje a dochází tak k praskání a zlomům v zemské kůře.

Čti ve sloupcích a větu napiš.

V	A	A	N	Č	E	I	O	A	L
Z	J	O	Y	Í	T	T	S	S	Í
N	Í	C	A	N	V	A	F	K	K
I	P	E	Z	Á	O	T	É	Y	E
K	R	Á	A	S	Ř	M	R	S	M

Řešení:

a je mnoho sopečné činnosti.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

5. Starohory

Vylušti rébus a dovíš se jméno kontinentu Starohor i něco dalšího.

Klíč: řad' slabiky od nejmenšího čísla po největší, slož je ve slova a řešení napiš na volné řádky.

E 1.	ge 12.	nost. 24.	ha 18.	je 5.	a. 13.
Stá 14.	xi 2.	ná 22.	je 4.	so 20.	ti 9.
čin 23.	tá 19.	stu 3.	Pan 11.	di 6.	peč 21.
kon 8.	le 15.	ný 7.	je 16.	bo 17.	nent. 10.

Řešení:

6. V prvohorách se Pangea rozpadá na 2 části – Gonduanu na jižní polokouli a Laurasii na severní polokouli. Díky sopečné činnosti vznikají vyvřelé horniny. Probíhá kaledonské **A.** _____ (děj tvořící hory, ke kterému dochází pohybem zemské kůry). V důsledku vrásnění popadaly plavuně a přesličky a v močálech se začalo tvořit **B.** _____.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

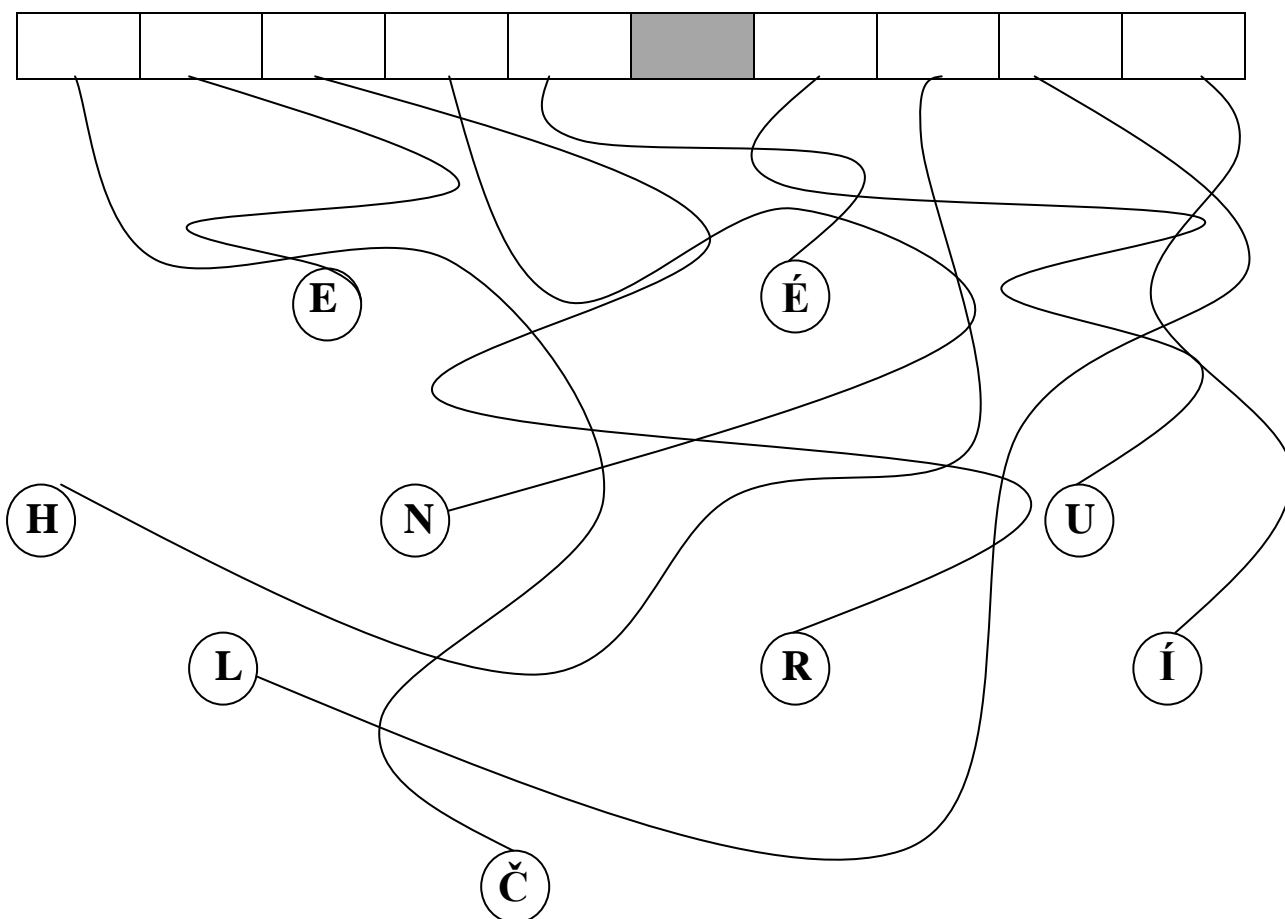
Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

A. Vylušti osmisměrku a tajenku dopiš do textu.

V	O	K	N	O	R
S	Á	S	O	R	N
L	I	Š	K	A	P
O	B	R	Ě	T	Y
N	N	Í	M	O	L

okno	nok
slon	pyl
liška	obr
orat	mol

B. Písmenka správně doplň a tajenku napiš do textu.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

7. Druhohory jsou po geologické stránce _____.

Kontinenty se více rozdělují a vzdalují se od sebe. Převažují usazeniny břidlice a vápence.

Vylušti text pomocí Velkého kříže a tajenku doplň do textu. Nápověda ti pomůže.

Velký kříž:

A B C	D E F	G H CH	Nápověda:			
I J K	L M N	O P Q	1	3	1	2
R S T	U V W	X Y Z	G	F	Ó	M

Tajenka:

3	1	1	1	3	2	1	2	1	1	2	1
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____

8. Ve třetihorách začínají kontinenty dostávat současnou podobu. Sopečná činnost není tak silná. Alpinským vrásněním vznikají např.

A. _____, B. _____, C. _____.

Z odumřelých rostlin a živočichů začíná vznikat hnědé uhlí.

Vylušti hádanky a tajenky zapiš do textu.

A. Název pohoří v Asii s nejvyšší horou světa. H _ _ _ L _ J _

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

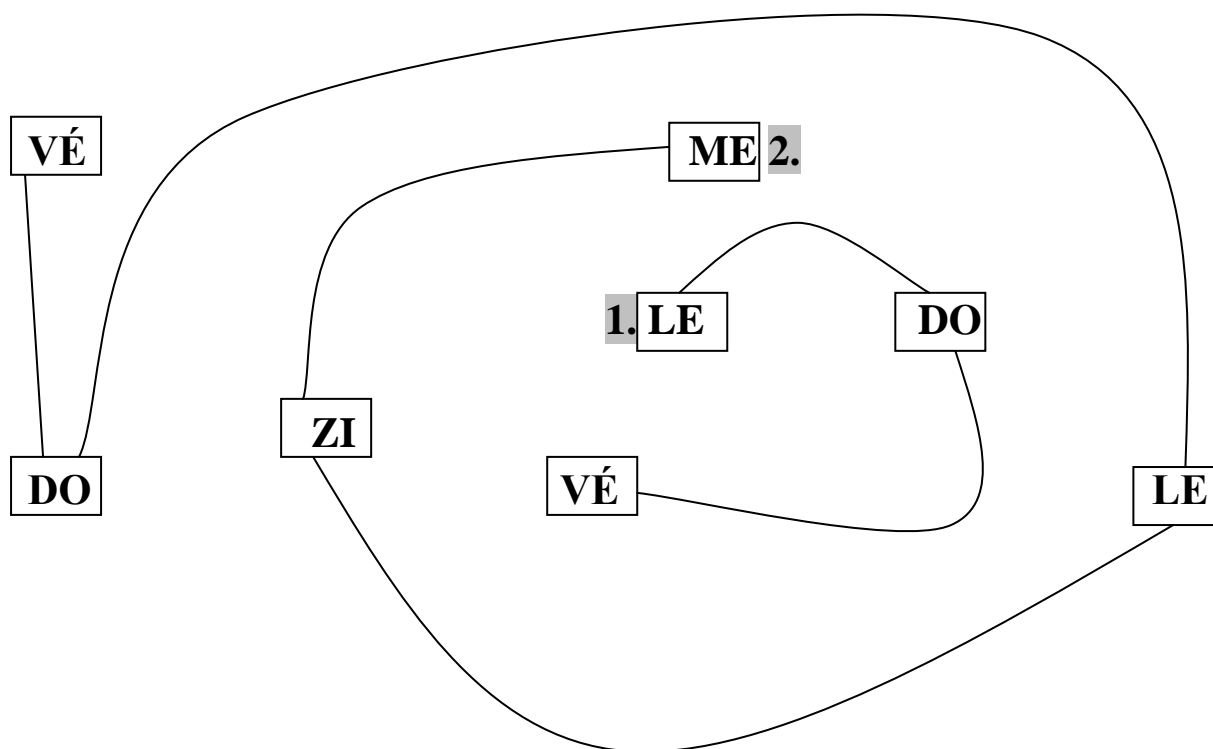
B. Název pohoří v Evropě na území několika států (Francie, Švýcarska, Rakouska...) s nejvyšší horou Mont Blanc. A _ _ Y

C. Název pohoří rozkládajícího se ve střední a východní Evropě (Česko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko...) s nejvyšší horou Gerlachovský štít.

K _ R _ _ T _

9. Čtvrtohory jsou geologickou současností. Je to nejmladší a dosud trvající období vývoje Země. Střídají se doby 1. _____ a 2. _____. Horniny jsou převážně usazeniny – štěrky, písky (naplaveniny řek a moří). Usazeniny pokrývají celý zemský povrch.

Přečti slova po slabikách a zapiš do textu.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlícký

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

VÝVOJ ZEMSKÉ KÚRY A ORGANISMŮ – řešení

1. Vypočítej a doplň.

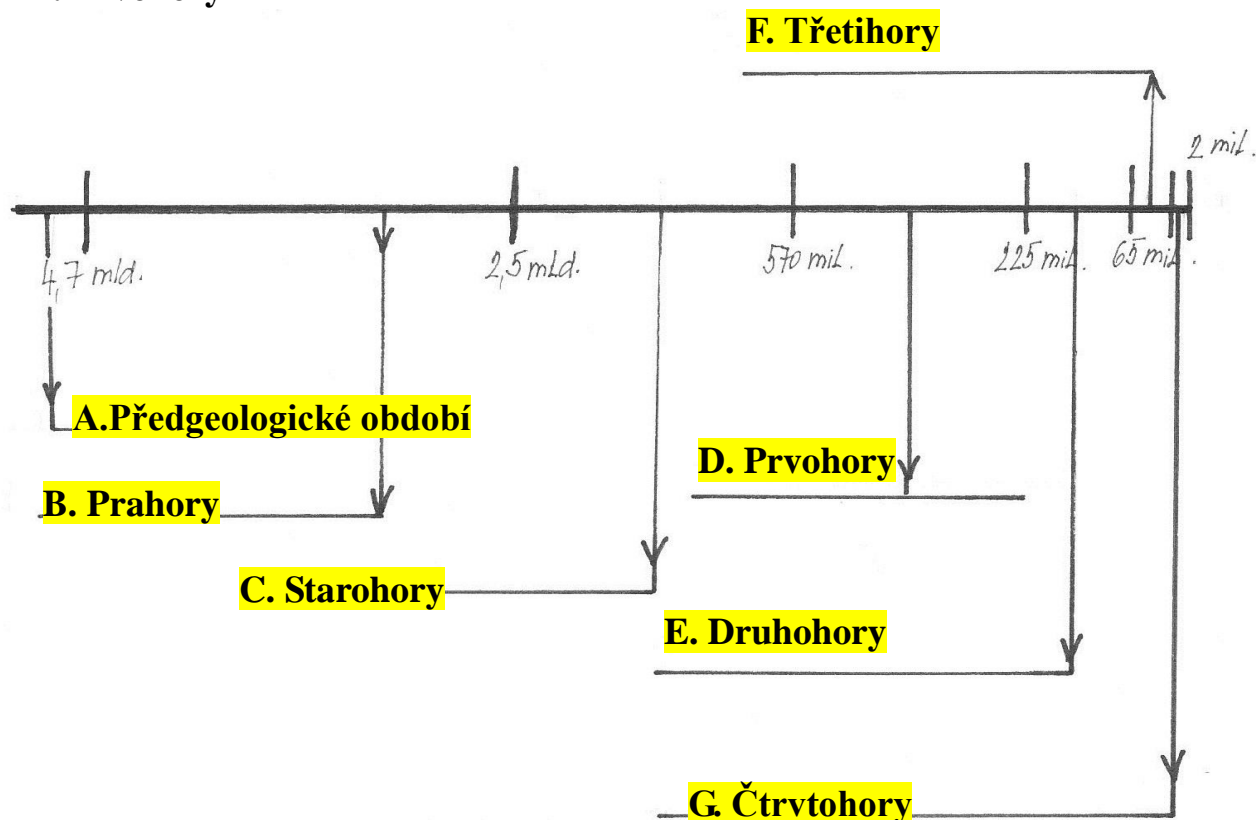
Země začala vznikat před asi 5,4 miliardami let. Vývoj Země od té doby můžeme dělit do sedmi geologických etap (období).

$$4,8 \cdot 2 = \underline{9,6} \quad - 4,2 = \underline{5,4}$$

2. Přiřaď správně názvy jednotlivých etap vývoje Země do časové přímky.

A. Předgeologické období
B. Práhory
C. Starohory
D. Prvohory

E. Druhovory
F. Třetihory
G. Čtvrtihory

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

3. Vyřeš tajenku a získáš odpověď.

Předgeologické období trvá asi 700 milionu let od vzniku Země. Zpočátku není pevná zemská kůra, která později chladne. Vzniká zemské jádro, plášť a kůra. Po ochlazení se ze sazí vytváří voda a první plynný obal Země.

1.	V	O	S	A	
2.	O	K	N	O	
3.	D	A	T	E	L
4.	A	D	A	M	

1. Podobná včele je

2. V pokoji je velké

3. Lékař lesa se jmenuje

4. První muž se jmenoval

4. Prahory jsou nejstarším a nejdelším vývojovým obdobím Země. Zemský povrch se stále ochlazuje a dochází tak k praskání a zlomům v zemské kůře.

Čti ve sloupcích a větu napiš.

V	A	A	N	Č	E	I	O	A	L
Z	J	O	Y	Í	T	T	S	S	Í
N	Í	C	A	N	V	A	F	K	K
I	P	E	Z	Á	O	T	É	Y	E
K	R	Á	A	S	Ř	M	R	S	M

Řešení:

Vznikají praoceány a začíná se tvořit atmosféra s kyslíkem

a je mnoho sopečné činnosti.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

5. Starohory

Vylušti rébus a dovíš se jméno kontinentu Starohor i něco dalšího.

Klíč: řad' slabiky od nejmenšího čísla po největší, slož je ve slova a řešení napiš na volné řádky.

E 1.	ge 12.	nost. 24.	ha 18.	je 5.	a. 13.
Stá 14.	xi 2.	ná 22.	je 4.	so 20.	ti 9.
čin 23.	tá 19.	stu 3.	Pan 11.	di 6.	peč 21.
kon 8.	le 15.	ný 7.	je 16.	bo 17.	nent. 10.

Řešení: Existuje jediný kontinent. Pangea. Stále je bohatá sopečná činnost.

6. V prvohorách se Pangea rozpadá na 2 části – Gonduanu na jižní polokouli a Laurasii na severní polokouli. Díky sopečné činnosti vznikají vyvřelé horniny. Probíhá kaledonské **A. vrásnění** (děj tvořící hory, ke kterému dochází pohybem zemské kůry). V důsledku vrásnění popadaly plavuně a přesličky a v močálech se začalo tvořit **B. černé uhlí**.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

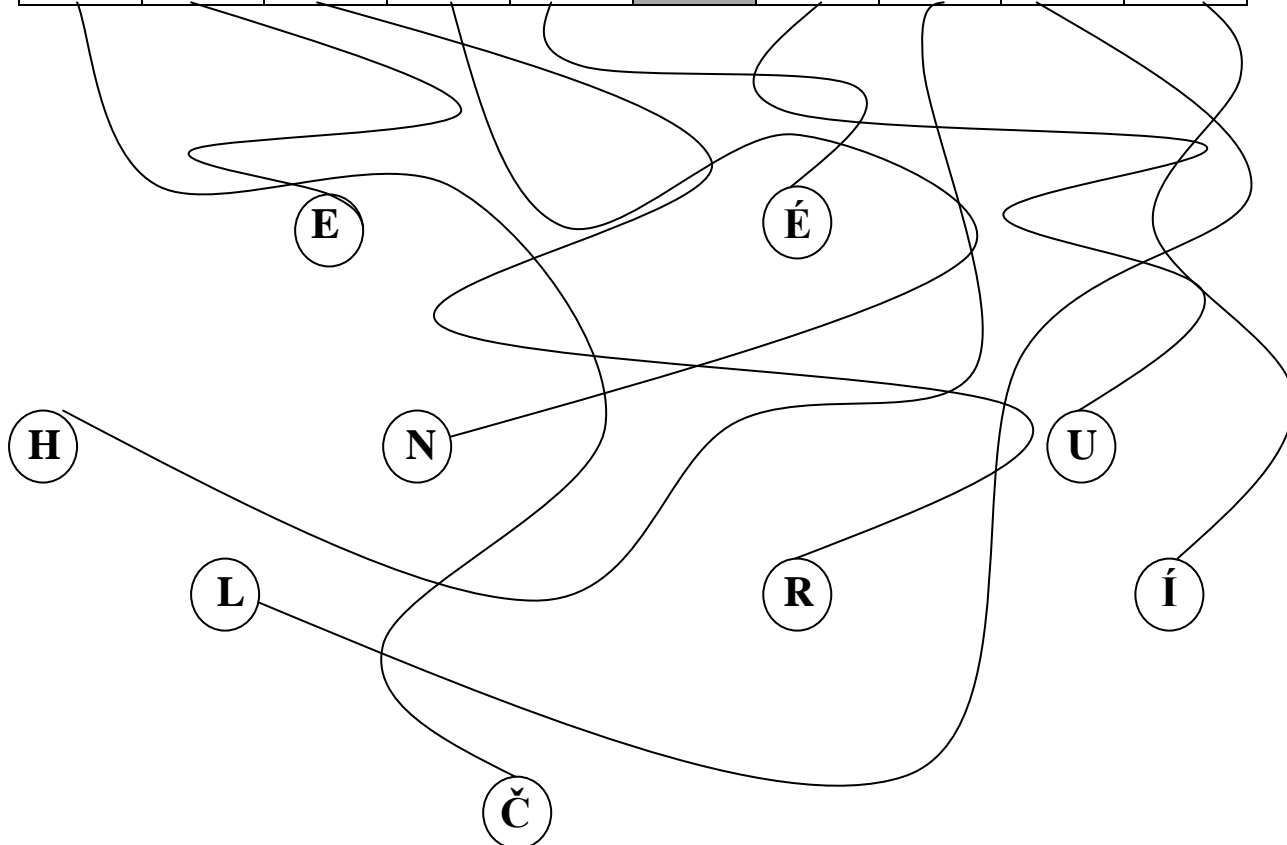
A. Vylušti osmisměrku a tajenku dopiš do textu.

V	Ø	K	N	Ø	R
S	Á	S	O	R	N
L	I	Š	K	A	P
Ø	B	R	Ě	T	Y
N	N	Í	M	Ø	L

okno	nok
slon	pyl
liška	obr
orat	mol

B. Písmenka správně doplň a tajenku napiš do textu.

Č E R N É [] U H L Í

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

7. Druhohory jsou po geologické stránce klidné období.

Kontinenty se více rozdělují a vzdalují se od sebe. Převažují usazeniny břidlice a vápence.

Vylušti text pomocí Velkého kříže a tajenku doplň do textu. Nápověda ti pomůže.

Velký kříž:

A B C	D E F	G H CH	Nápověda:			
I J K	L M N	O P Q	1	3	1	2
R S T	U V W	X Y Z	G	F	Ó	M

Tajenka:

3	1	1	1	3	2	1	2	1	1	2	1
K	L	I	D	N	É	O	B	D	O	B	Í

8. Ve třetihorách začínají kontinenty dostávat současnou podobu. Sopečná činnost není tak silná. Alpinským vrásněním vznikají např.

A. Himaláje, B. Alpy, C. Karpaty.

Z odumřelých rostlin a živočichů začíná vznikat hnědé uhlí.

Vylušti hádanky a tajenky zapiš do textu.

A. Název pohoří v Asii s nejvyšší horou světa. H I M A L Á J E

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

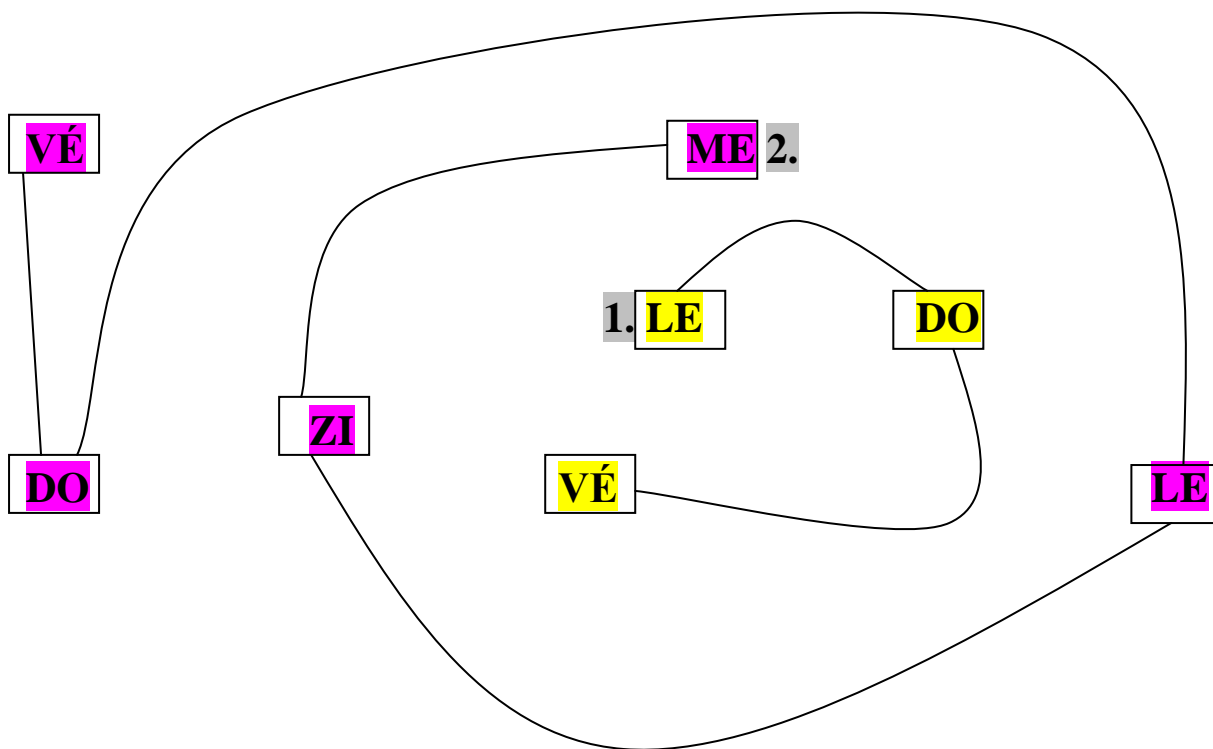
B. Název pohoří v Evropě na území několika států (Francie, Švýcarska, Rakouska...) s nejvyšší horou Mont Blanc. A **L P Y**

C. Název pohoří rozkládajícího se ve střední a východní Evropě (Česko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko...) s nejvyšší horou Gerlachovský štít.

K **A R P A T Y**

9. Čtvrtohory jsou geologickou současností. Je to nejmladší a dosud trvající období vývoje Země. Střídají se doby 1. **ledové** a 2. **meziledové**. Horniny jsou převážně usazeniny – štěrky, písky (naplaveniny řek a moří). Usazeniny pokrývají celý zemský povrch.

Přečti slova po slabikách a zapiš do textu.

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou:

A. Strádalová, Mgr. D. Nováková, M. Strádalová, M. Metlický

Vytvořeno dne 18. 11. 2011..

Nový začátek (New start) CZ.1.07/1.4.00/21.1409

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.